

GEMEENTE HEERENVEEN

GRIFFIE

ingekomen d.d.: **15 MEI 2018**

nr.:

afgehandeld d.m.v.:

paraaf:

Gemeente Heerenveen
Kolleezje fan B&W en gemeenteried
Postbus 15000
8440 GA HEERENVEEN

GEMEENTE HEERENVEEN

nr.: **11.1025323**

afd.: **S / mas**

ingekomen d.d.: **15 MEI 2018**

afgehandeld d.m.v.:

paraaf: d.d.

provinsje fryslân
provincie fryslân

postbus 20120
8900 hm leeuwarden
tweebaksmarkt 52
telefoon: (058) 292 59 25
telefax: (058) 292 51 25

www.fryslan.frl
provincie@fryslan.frl
www.twitter.com/provfryslan

provinsje fryslân

Ljouwert, 8 maaie 2018
Ferstoerd,

- 9 MEI 2018

Ús merkteken : 01524593
Ôfd/Opjefte : Frysk Kapitaal
Opsteld troch : J. Beers / (058) 292 51 26 of j.beers@fryslan.frl
Jo merkteken :
Taheakke(n) :

Ûnderwerp : Ynformaasje Frysk taalbelied

Achte kolleezje- en riedsleden,

De Fryske taal stiet de ôfrûne tiid bot yn 'e belangstelling. Sawol binnen de provinsje is der in soad oandacht foar de takomst fan it Frysk, mar ek dêrbûten is der omtinken foar de bysûndere taalsitewaasje yn Fryslân. Fansels spilet LF2018 mei Lân fan Taal hjir in grutte rol yn en as provinsjebestjoer binne wy tige grutsk op it effekt dat dêr fan út giet.

Der berikke ús lykwols ek fragen oangeande ús belied, ek fanút de gemeenterieden. Mei dit brief wolle wy dêrom in tal saken ûnder jo oandacht bringe en jo (op haadlinen) ynformearje oer de rol fan de provinsje as 'Taalskipper' foar it Frysk.

Underwiis

It belang fan ûnderwiis foar de takomst fan de Fryske taal, wurdt breed ûnderskreaun. Yn 2014 is de ûnderwiiswetjouwing wizige en hawwe Provinsjale Steaten it foech om de kearndoelen (prate, lêze, skriuwe, harkje, attitude en taalbeskôging) foar it Frysk fêst te stellen krigen. Deputearre Steaten hawwe it foech krigen om de profilen fan de skoallen (op hokfoar nivo sy oan de kearndoelen foldogge) fêst te stellen. Dêrta hawwe Deputearre Steaten yn 2015 in Beliedsregel fêststeld (Provinciaal Blad Nr. 3671, 26 juni 2015). Sûnt 2016 jout de provinsje dêr útfiering oan, ek wol it *Taalplan Frysk* neamd. Yn dat ramt binne alle skoallen yn it primêr - en fuortset ûnderwiis de ôfrûne twa jier besocht troch saakkundige en ûnôfhinklike ûndersikers. Dy hawwe fan alle skoallen yn kaart brocht op hokker nivo sy foldogge oan de kearndoelen foar it fak Frysk. As sy oan alle kearndoelen foldogge krije sy in A-profyl en dat rint by it heljen fan minder kearndoelen werom nei in G-profyl. Dat profyl is tydlik en jildt foar fjouwer jier.

De reden dat wy yn dit brief oandacht freegje foar it Taalplan Frysk is dat yn berjochten en diskusjes - faak ek yn de media - it idee liket te bestean of is in fêststelling in einstasjon. Dat is út noch yn net it gefal. Deputearre Steaten sjocht de fêststelde profilen as in nultjitting foar in skoalle. Wat folget is in plan om ta ferbettering fan it Frysk ûnderwiis op sa'n skoalle te kommen. Dêr sille wy yn de twadde faze fan it Taalplan Frysk fol op yn sette.

It Taalplan Frysk hat in hiel soad ynformaasje oplevere. Net allinnich hokker skoallen: hielendal foldogge oan de kearndoelen Frysk (profyl A) of de kearndoelen no noch net helje (profyl B o/m F foar primêr ûnderwiis en profyl B o/m C foar fuortset ûnderwiis). Like wichtich is de eftergrûnynformaasje oer de ûnderwiismetoaden, it plak fan it Frysk yn de skoalle, it nivo fan de learkrêften, hokker resultaten helle wurde, wat de ambysje is ensafh.

It mei dúdlik wêze dat in fêststellingsbeslút in tydlike maatregel is (foar fjouwer jier) en dat de provinsje der hurd oan wurket yn oerlis mei ûnderwiiskoepels, de ûnderwiisynspeksje en mei help fan ûnderwiisorganisaasjes, drompels en tûkelteammen te sljochtsjen. Wy hawwe de ambysje it ûnderwiis op alle skoallen yn it Fryske taalgebiet oer in tal jierren op it nivo fan profyl A te hawwen.

Weryndielings

It Europeesk Hânfest foar Regionale Talen en Minderheidstalen stelt dat nije bestjoerlike yndelingen gjin beheining foarmje foar de befoardering fan in regionale taal (Art. 7.1.b). Oars sein: it Frysk mei net te lijen hawwe fan in gemeentlike weryndieling. Europa befreget it Ryk dêrop en it Ryk leit dizze fraach foar oan de provinsje.

Deputearre Steaten nimme dêrom yn gefal fan weryndielings it inisjatyf te kommen ta in bestjoerlike oerienkomst fan de by de weryndieling belutsen gemeenten, de provinsje sels en it Ryk. Partijen komme dêrmei oerien dat de posysje fan it Frysk yn de nij te foarmjen gemeente der yn alle gefallen net op efterút gean mei.

Yn dy oerienkomsten binne ek ôfspraken opnaam oer de rapportaazje oer ymplemintaasje fan it taalbelied yn de nije gemeenten¹. Op basis fan de ôfspraken dy't yn dy oerienkomsten makke binne, wolle wy 2018 weromsjen op it proses en de stân fan saken omtrint it Frysk yn de nije gemeenten. Wy sille dêroer ynkoarten kontakt lizze mei de oanbelangjende gemeenten.

Foar de weryndieling dy't op 1 jannewaris 2019 liede moat ta de nije gemeente Noardeast-Fryslân, hawwe de earste petearen oer in bestjoerlike oerienkomst west tusken de belutsen gemeenten en de provinsje.

Regeling Mei-inoar foar it Frysk

De Wet gebruik Friese Taal freget alle gemeenten yn Fryslân² in taalbeliedsplan foar it Frysk op te stellen. Guon gemeenten hawwe sa'n plan, oaren wurkje deroan en wer oaren sille ynkoarten in nij plan opstelle. Dêroer hawwe wy ek twa kear yn it jier op bestjoerlike nivo kontakt mei de oanbelangjende kolleezjes fan B&W, yn it ramt fan de bestjoerlike gearkomsten 'Mei-inoar foar it Frysk'. De fuortgong fan de ymplemintaasje fan de Wet gebruik Friese taal en it opstellen fan in langetermynaginda foar it Frysk, binne dêrby wichtige punten fan omtinken.

¹ De Fryske Marren, Ljouwert en Súdwest-Fryslân

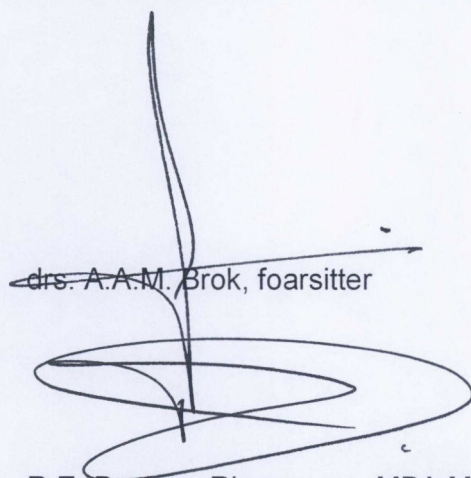
² útsein de Waadeilannen en Weststellingwerf

De provinsje Fryslân wol it opstellen fan in taalferoardening en/of taalbeliedsplan graach stypje as dat winsklik is. As der dêrneist maatregels en aktiviteiten binne yn de útfiering fan it plan, soe de provinsje soks eventueel ek stypje wolle. Sa wolle wy der mei gemeenten oan wurkje dat it Frysk mear brûkt wurdt, benammen ek troch jongerein en better sichtber wurdt.

Wy sille dêr foar de perioade oant 2020 in provinsjale regeling foar iepenstelle. Gemeenten kinne dêr dan in berop op dwaan. Ynkoarten folget neiere ynformaasje nei de beliedsmeiwurkers oer de ynhâld fan de regeling en wize fan oanfreegjen.

Wy tidigje derop jim hjirmei foldwaande ynformearre te hawwen.

Deputearre Steaten fan Fryslân,

A handwritten signature in dark ink, consisting of a vertical line with a loop at the top and a horizontal line crossing it, followed by a large, loopy flourish at the bottom.

drs. A.A.M. Brok, foarsitter

R.E. Bouius - Riemersma, MBA MCM, sikretaris